

Datum
2018-10-04
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2018-732

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet - Att bryta ett våldsamt beteende (SOU 2018:37) S2018/03375/JÄM

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till betänkanedets förslag då de syftar till att utveckla det våldsförebyggande arbetet som rör mäns våld mot kvinnor och samtidigt stärker möjligheterna till samverkan för de berörda myndigheterna. Förslagen innebär samtidigt vissa konsekvenser för kommunen varför kommunstyrelsen lämnar synpunkter och tillägg under respektive rubrik.

Yttrande

14.1.2 Hälso- och sjukvården bör i större utsträckning arbeta med våldspröblematik

Det är av vikt att gränssnittet mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst tydliggörs. För att våldspreventivt arbete ska ge effekt menar kommunstyrelsen att insatserna måste ske i samverkan med landstinget. Våldsförebyggande arbete ska ses som ett långsiktigt behandlingsarbete där fysiska och psykologiska utredningar kan behöva göras eller att behov av mer kvalificerad behandling uppkommer. Utredningen ställer inte krav på landstingets medverkan i det våldspreventiva arbetet men åskådliggör att det inte finns något som hindrar att landstinget enligt hälso- och sjukvårdslagen deltar. Utredningen menar att hälso- och sjukvårdens engagemang i förändringsarbete med våldsutövare inte är lämpligt att regelstyra. Därmed menar utredningen att hälso- och sjukvården redan idag har ett ansvar för att förebygga ohälsa, och förändringsarbete med våldsutövare kan anses omfattas av detta ansvar. Kommunstyrelsen menar att utredningen därmed lägger över ansvaret fullt ut på kommunerna när det gäller utvecklingen av det våldspreventiva arbetet, vilket kommer att medföra extra kostnader, exempelvis om behandlingsbehov av mer kvalificerad art bedöms behövas. Kommunstyrelsen bedömer att utredningens uträkning inte motsvarar de faktiska kostnaderna för förslagen. Eftersom socialnämnderna får det tydligaste ansvaret för stödinsatserna kommer kommunerna också att få störst kostnadsökning. Kommunstyrelsen anser att om förslagen genomförs bör finansieringsprincipen tillämpas till samtliga kommuner.

14.1.3. Förändringsarbetet med våldsutövare bör utvecklas genom överenskommelser med SKL

Utredarna nämner att behandlingsmetoder för våldsutövare med intellektuell funktionsnedsättning, personer med neuropsykiatrisk diagnos eller personer med psykosnära tillstånd behöver utforskas mer, för att dessa grupper inte ska exkluderas eller glömmas bort i det återfallsförebyggande arbetet. Kommunstyrelsen önskar att utredarna hade problematiserat skälet till alternativa behandlingsmetoder och inte beskriva personer med funktionsnedsättning som en homogen grupp utifrån sin diagnos.

14.2 Samordnade insatser

Samverkan är viktigt för många grupper och samordnade individuella planer (SIP) är en form av samverkan. Samverkan är önskvärdt och eftersträvas i många fall, men sker ändå inte i tillräcklig utsträckning. Kommunstyrelsen saknar att utredningen inte definierat problemområden som orsakar att samverkan inte sker.

14.3 Boende för våldsutövare

Kommunstyrelsen anser att det är att föredra att det är våldsutövaren som ska flytta från det gemensamma boendet och inte den våldsutsatta. Kommunstyrelsen ser dock en svårighet i genomförandet av förslaget då det inte följer med några utökade lagliga möjligheter till att tvinga fram en utflyttning av den våldsamme personen. Kommunstyrelsen anser att frågan om att införa en tvingande lagstiftning bör utredas.

14.4 Centrum för samordning och kunskapsutveckling kring förändringsarbete med våldsutövare ska inrättas hos Socialstyrelsen

Kommunstyrelsen är positiv till en kunskapsbank och center som kan ge stöd och sprida kunskap i hela landet. I arbetet med att utveckla kompetens, metoder och behandlingar bör våld mot och inom grupperna äldre och personer med funktionsnedsättning särskilt behandlas.

14.5 Sekretess och informationsutbyte

Förslaget om att kunna bryta socialtjänstsekretessen i förebyggande syfte behöver förtydligas. Det är självklart mycket angeläget att förebygga våld, men för att möjligheten ska användas behöver personalen ha mer information om förutsättningarna.

Generella brister i utredningen

Kommunstyrelsen saknar innehåll om de av utredningen identifierade särskilt utsatta grupperna, äldre kvinnor och kvinnor med funktionsnedsättning. Kommunstyrelsen hade gärna sett att någon relevant åtgärd riktades specifikt mot våldsutövare som utövar våld mot äldre och andra speciellt utsatta grupper, såsom personer med fysisk eller intellektuell funktionsnedsättning.

En del av utredningens uppdrag var att utreda ”det sociala nätverkets roll i det våldsförebyggande arbetet samt hur det kan tas tillvara för att stärka arbetet med våldsutövande män”. Kommunstyrelsen anser inte att detta uppdrag har fullgjorts på ett tillräckligt sätt. Kommunstyrelsen hade gärna sett en mer utvecklad genomgång av betydelsen av det sociala nätverket och hur olika former av anhörigstöd kan stärkas. Särskilt viktigt är arbetet med anhöriga till äldre eller personer med funktionsnedsättning då omsorgsbehov, beroendeställningar, demensdiagnoser, assistentanställningar starkt påverkar den närstående och kan utlösa olika former av våld såsom fysiskt våld eller omsorgssvikt.

Frågan om vilka insatser som kan utvecklas för personer som inte är motiverade till behandling hänskjuter utredningen vidare och uppmanar regeringen att ge ett särskilt utredningsuppdrag till polis, åklagare och kriminalvård. Därmed försenas möjligheterna till verksamma åtgärder mot de våldsutövare som har allvarligast återfallsrisk, vilket kommunstyrelsen menar är bekymmersamt.

Ordförande

Karin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Anna-Lena Alnerud

I ärendet har Moderaterna tillsammans med Liberalerna anmält att de avser lämna in ett särskilt yttrande.

I ärendet har Sverigedemokraterna anmält att de avser lämna in ett särskilt yttrande.